

INSPEKCJA HANDLOWA

WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT
ul. Gdańska 38 90-730 Łódź
NIP 727-11-49-261Regon 000136886

tel. 42 636-03-57
fax 42 636-85-50
e-mail: sekretariat@wiih.lodz.pl

Łódź, dnia 30.08.2016 r.

INFORMACJA

dotycząca wyników kontroli jakości handlowej wyrobów winiarskich, a także napojów zadeklarowanych jako napoje alkoholowe na bazie piwa, których wygląd i oznaczenia wskazują, że są to wyroby winiarskie

Wojewódzki Inspektorat Inspekcji Handlowej w Łodzi w ramach realizacji programu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów DIH-81-9(1)/16/AgŁ, w II kwartale 2016 r. przeprowadził kontrole w 14 placówkach handlowych zlokalizowanych na terenie województwa łódzkiego, obejmując nimi:

- 5 hurtowni;
- 1 sklep sieci handlowej;
- 8 placówek detalicznych (w tym 3 w których prowadzono sprzedaż „win mszalnych”)

Celem tych kontroli była ocena jakości handlowej wyrobów winiarskich objętych kodem CN 2204 (wina), CN 2205 (wina aromatyzowane) i CN 2206 (fermentowane napoje winiarskie), w tym prawidłowości ich oznakowania informacją o zawartości dwutlenku siarki lub siarczynów (składników alergennych) oraz napojów zadeklarowanych jako napoje alkoholowe na bazie piwa, a także przestrzegania zasad obrotu tymi wyrobami.

Łącznie ocenie poddano 68 partii wyrobów winiarskich i napojów alkoholowych na bazie piwa wartości 25.020 zł, w tym:

- 26 partii wartości 21.509 zł w hurtowniach;
- 5 partii wartości 432 zł w sklepie sieci handlowej;
- 37 partii wartości 3.079 zł w sklepach detalicznych (w tym 4 partie „wina mszalnego”)

Kontrolą objęto:

- 23 partie wyrobów winiarskich objętych kodem CN 2204 (wina) wartości 2.581 zł, w tym:
 - 18 partii win wartości 1.818 zł (w tym 2 partie „wina mszalnego” wartości 190 zł),
 - 2 partie win likierowych wartości 539 zł („wina mszalne”),
 - 3 partie win musujących wartości 224 zł;
- 2 partie wyrobów winiarskich objętych kodem CN 2205 (wina aromatyzowane), wartości 355 zł w tym:
 - 1 partię wina aromatyzowanego „Wermut” wartości 135 zł,
 - 1 partię aromatyzowanego napoju na bazie wina „Sangria” wartości 220 zł;

- **34 partie objęte kodem CN 2206 wartości 18.163 zł (fermentowane napoje winiarskie), w tym:**
 - 2 partie miodu pitnego (w tym markowy) wartości **140 zł**,
 - 9 partii win owocowych (w tym m. in. markowe, aromatyzowane) wartości **3.660 zł**,
 - 14 partii win z soku winogronowego (w tym aromatyzowane) wartości **2.017 zł**,
 - 4 partie cydru i perry wartości **1.684 zł**,
 - 5 partii innych fermentowanych napojów winiarskich wartości **10.662 zł**;
- **9 partii napojów alkoholowych na bazie piwa wartości 3.921 zł.**

Nieprawidłowości stwierdzono w **5 placówkach (36% badanych)**, w tym w:

- 2 hurtowniach,
- 3 placówkach detalicznych (w tym 1 placówka prowadząca sprzedaż „wina mszalnego”)

W toku prowadzonych czynności kontrolnych zakwestionowano ogółem **9 partii (13,2%) wartości 3.111 zł** tj.:

- 6 partii wartości **3.024 zł** w hurtowniach,
- 3 partie wartości **87 zł** w sklepach detalicznych.

Wśród zakwestionowanych towarów były:

- 1 partia innego fermentowanego napoju winiarskiego wartości **24 zł**,
- 8 partii napojów alkoholowych na bazie piwa wartości **3.087 zł**.

3.1. JAKOŚĆ

W zakresie **zgodności parametrów jakościowych** z wymaganiami obowiązujących przepisów i deklaracjami producentów, zbadano laboratoryjnie **12 partii** wyrobów winiarskich oraz napojów na bazie piwa wartości **12.101 zł**, w tym:

- 7 partii wartości **11.780 zł** w hurtowni,
- 1 partię wartości **54 zł** w sklepie sieci handlowej,
- 4 partie wartości **267 zł** w placówkach detalicznych.

Badaniem objęto:

- **9 partii** fermentowanych wyrobów winiarskich objętych kodem CN 2206 wartości **11.005 zł**, w tym:
 - 3 partie wina owocowego (w tym m. in. markowe, aromatyzowane) wartości **3.120 zł**,
 - 2 partie wina z soku winogronowego (w tym aromatyzowane) wartości **190 zł**,
 - 2 partie cydru i perry wartości **1.371 zł**,
 - 2 partie innych fermentowanych napojów winiarskich wartości **6.324 zł**;
- **3 partie** napojów alkoholowych na bazie piwa wartości **1.096 zł**.

Ponadto do badań laboratoryjnych pobrano **2 partie** win zadeklarowanych jako „mszalne” wartości **532 zł**. Wina te nie były kwestionowane.

W wyniku przeprowadzonych badań laboratoryjnych zakwestionowano **2 partie** napojów alkoholowych na bazie piwa (16,7 %) wartości **262 zł** tj.:

- **napój alkoholowy na bazie piwa alk. 8% obj.,**
- **napój alkoholowy na bazie piwa o smaku żurawinowym alk. 9% obj.**

Wyżej wymienione napoje **zakwestionowano z uwagi na:**

- **niewłaściwe cechy organoleptyczne - 2 partie wartości 262 zł:**
 - dla napoju alkoholowego na bazie piwa „Pokuta” stwierdzono **zapach nieczysty, nieswoisty, piwo w smaku niewyczuwalne, smak nieczysty, kwaśny, nieswoisty** dla napoju alkoholowego na bazie piwa, **niezharmonizowany, niewyczuwalny smak słodowy, wyczuwalny posmak metaliczny,**
 - dla napoju alkoholowego na bazie piwa o smaku żurawinowym „Żurawina Mocna” **piwo niewyczuwalne w smaku i zapachu;**
- **wysoką zawartość siarczynów - znacznie poza dopuszczalny poziom (Żurawina Mocna 119 mg/l; Pokuta 107,2 mg/l.** Do napojów alkoholowych na bazie piwa nie dodaje się siarczynów, a stwierdzone ilości nie wskazują, że pochodzą one tylko z surowców (z przeniesienia), gdyż zgodnie z rozporządzeniem 1333/2008 maksymalny poziom siarczynów dla piwa wynosi 20 mg/l, zaś w składzie stosowanych napojów bezalkoholowych producent nie deklarował siarczynów). Należy tu wskazać, że producenci na opakowaniu zamieszczali informację „zawiera siarczyny”;
- **niższą zawartość ekstraktu brzożki podstawowej dla 1 partii wartości 215 zł (dla napoju alkoholowego na bazie piwa „Pokuta” deklarowano (norma zakładowa wskazana w oznakowaniu) od 16% do 22%, a stwierdzono 14,8% przy niepewności wyniku $\pm 0,5$);**
- **wyższą/niższą kwasowość ogólną dla 2 partii wartości 262 zł (dla napoju alkoholowego na bazie piwa „Pokuta” deklarowano (norma zakładowa wskazana w oznakowaniu) od 2,8 do 4,5, a stwierdzono 6,7 przy niepewności wyniku $\pm 0,7$, zaś dla napoju alkoholowego na bazie piwa o smaku żurawinowym „Żurawina Mocna” deklarowano (norma zakładowa wskazana w oznakowaniu) od 3,0-8,0 g/l, a stwierdzono 2,04 przy niepewności wyniku $\pm 0,04$).**

3.2. RZECZYWISTA ILOŚĆ PRODUKTU

W wyniku badań laboratoryjnych **nie stwierdzono niedoborów objętości** w stosunku do deklarowanej przez producentów na opakowaniach jednostkowych. Badaniem objęto 25 opakowań wartości 180 zł, tj.:

- **19 sztuk fermentowanych napojów winiarskich wartości 161 zł, pochodzących z 9 partii wartości 11.005 zł , w tym:**
 - **6 sztuk wina owocowego wartości 56 zł, pochodzących z 3 partii wartości 3.120 zł,**
 - **4 sztuki wina z soku winogronowego wartości 54 zł, pochodzących z 2 partii wartości 190 zł,**
 - **4 sztuki cydru i perry wartości 31 zł, pochodzących z 2 partii wartości 1.371 zł,**
 - **5 sztuk innego fermentowanego napoju winiarskiego wartości 20 zł, pochodzących z 2 partii wartości 6.324 zł;**

- **6 sztuk** napojów alkoholowych na bazie piwa wartości **19 zł**, pochodzących z **3** partii wartości **1.096 zł**.

Objęte badaniem wyroby winiarskie oferowane były do sprzedaży w opakowaniach jednostkowych o ilościach nominalnych zgodnych z załącznikiem nr 1 do ustawy o towarach paczkowanych.

3.3. OZNACZENIA

Prawidłowość oznakowania opakowań jednostkowych zbadano ogółem dla **68** partii wyrobów winiarskich oraz napojów na bazie piwa wartości **25.020 zł**, w tym dla:

- **26** partii wartości **21.509 zł** w hurtowniach;
- **5** partii wartości **432 zł** w sklepie sieci handlowej;
- **37** partii wartości **3.079 zł** w sklepach detalicznych (w tym 4 partie „wina mszalnego”).

Kontrolą objęto:

- **23** partie *wyrobów winiarskich objętych kodem CN 2204 (wina)* wartości **2.581 zł**, w tym:
 - **18** partii win wartości **1.818 zł** (w tym 2 partie „wina mszalnego” wartości 190 zł),
 - **2** partie win likierowych wartości **539 zł** („wina mszalne”),
 - **3** partie win musujących wartości **224 zł**;
- **2** partie wyrobów winiarskich *objętych kodem CN 2205 (wina aromatyzowane)*, wartości **355 zł** w tym:
 - **1** partię wina aromatyzowanego Wermut wartości **135 zł**,
 - **1** partię aromatyzowanego napoju na bazie wina Sangria wartości **220 zł**;
- **34** partie *objęte kodem CN 2206* wartości **18.163 zł (fermentowane napoje winiarskie)**, w tym:
 - **2** partie miodu pitnego (w tym markowy) wartości **140 zł**,
 - **9** partii win owocowych (w tym m. in. markowe, aromatyzowane) wartości **3.660 zł**,
 - **14** partii win z soku winogronowego (w tym aromatyzowane) wartości **2.017 zł**,
 - **4** partie cydru i perry wartości **1.684 zł**,
 - **5** partii innych fermentowanych napojów winiarskich wartości **10.662 zł**;
- **9** partii *napojów alkoholowych na bazie piwa* wartości **3.921 zł**, w tym:
 - **26** partii wartości **21.509 zł** w hurtowniach;
 - **5** partii wartości **432 zł** w sklepie sieci handlowej;
 - **37** partii wartości **3.079 zł** w sklepach detalicznych.

Nieprawidłowości stwierdzono w **4** placówkach (**29% badanych**), w tym w:

- **2** hurtowniach,
- **2** placówkach detalicznych

w których to zakwestionowano **9** partii (**13,2%** badanych) wartości **3.111 zł**. Wśród zakwestionowanych napojów były:

- **1** partia innego fermentowanego napoju winiarskiego wartości **24 zł**,
- **8** partii napojów alkoholowych na bazie piwa wartości **3.087 zł**.

Stwierdzone **nieprawidłowości** polegały na:

- **stosowaniu bezpośrednio na opakowaniu podwójnego nazewnictwa dla 1 partii wartości 198 zł** - na etykietach **napoju alkoholowego na bazie piwa** znajdowała się również nazwa „*Wino owocowe*”, która naniesiona była znacznie większą czcionką;
- **stosowaniu niewłaściwego nazewnictwa w dokumentach towarzyszących dla 5 partii wartości 2.103 zł** - *napoje alkoholowy na bazie piwa oznakowane były w fakturach jako wino*,
m.in. napój alkoholowy na bazie piwa o smaku wiśniowym Myrmot z Wilkowyj Mocny alk.9%, oznakowany był jako wino Myrmot, napój alkoholowy na bazie piwa „Pokuta” alk. 8% obj. oznakowany był jako wino Pokuta, napój alkoholowy na bazie piwa o smaku żołądkowej gorzkiej „Mocna żołądkowa” oznakowany był jako wino nal. wiś/żoł.;
- **niepodaniu nazwy rodzajowej dla 1 partii wartości 24 zł** – na etykiecie zamieścił tylko nazwę handlową „o smaku Mocna Wiśnia”. Z zamieszczonego na etykiecie składu wynikało, że był to napój alkoholowy na bazie wina owocowego (w składzie wino owocowe, napój bezalkoholowy);
- **bezzasadnym wykorzystaniu wizerunków owoców oraz stosowaniu nazw handlowych nieadekwatnych do składu dla 3 partii wartości 87 zł;**
- **zamieszczeniu na szyjce butelki imitacji banderoli (kształt oraz sposób nałożenia sugerował znaki skarbowe akcyzy i mógł sugerować że mamy do czynienia z wyrobem winiarskim, a nie z napojem alkoholowym na bazie piwa) - 8 partii napojów alkoholowych na bazie piwa wartości 3.087 zł;**
- **nie podaniu ilościowej zawartości składnika występującego w nazwie środka spożywczego (*piwo*) istotnego do scharakteryzowania tego środka spożywczego – 8 partii napojów alkoholowych na bazie piwa wartości 3.087 zł;**
- **nie podkreśleniu za pomocą pisma wyraźnie odróżniającego od reszty wykazu składników, nazwy składnika powodującego alergię lub reakcję nietolerancji (*siarczyny*) – 1 partia wartości 24 zł.**

3.4. IDENTYFIKOWALNOŚĆ DOSTAWCÓW

Przestrzeganie przepisów art. 18 (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz. U. L 31 z 1.02.2002, s. 1) sprawdzono we wszystkich kontrolowanych placówkach, w których ocenie poddano **68 partii** wyrobów winiarskich oraz napojów alkoholowych na bazie piwa. Na wszystkie badane partie okazano kontrolującym dokumenty dostaw, na podstawie których można było dokonać identyfikacji każdego podmiotu, który dostarczył dany alkohol.

W trakcie kontroli stwierdzono, że **1 partia** napoju alkoholowego na bazie piwa **nie** była oznaczona numerem partii produkcyjnej.

We wszystkich placówkach objętych kontrolą dokonano identyfikacji kontrolowanego przedsiębiorcy w oparciu o wpis do CEIDG lub Krajowego Rejestru Sądowego i nie stwierdzono nieprawidłowości. Przedsiębiorcy posiadali książki kontroli. Placówki zostały zarejestrowane i zatwierdzone przez Państwową Inspekcję Sanitarną oraz prowadziły działalność zgodnie z decyzjami wydanymi przez organ sanitarny.

3.5. INNE ZAGADNIENIA

W 1 placówce detalicznej stwierdzono że przedsiębiorca prowadził **sprzedaż napojów alkoholowych** (win mszalnych) **bez wymaganego zezwolenia** na sprzedaż napojów alkoholowych o zawartości powyżej 4,5% do 18% alkoholu z wyjątkiem piwa przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży. W związku z powyższym w trakcie kontroli wydano postanowienie o zabezpieczeniu produktów i protokołem zajęcia zabezpieczono 3 partie win deklarowanych jako „mszalne” wartości 270,00 zł.

W ZWIĄZKU Z USTALENIAMI KONTROLI

- w 4 przypadkach wobec przedsiębiorców **zostaną wszczęte postępowania administracyjne w sprawie wymierzenia kar pieniężnych** wynikających z art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. *o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych*;
- w 2 przypadkach **zostaną wszczęte postępowania w sprawie zobowiązania do uiszczenia kwoty stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań** napojów alkoholowych na bazie piwa;
- w 1 przypadku przedsiębiorca **wycofał z obrotu handlowego 1 partię** napoju alkoholowego na bazie piwa **wartości 211 zł**;
- w 1 przypadku **zabezpieczono 3 partie** win deklarowanych jako „mszalne” wartości 270,00 zł.
- w 1 przypadku **skierowano akt oskarżenia** w związku z podejrzeniem popełnienia przestępstwa z *art. 43 ust 1 ustawy z dnia 26.10.1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi* - sprzedaż napojów alkoholowych bez wymaganych zezwoleń;
- w 1 przypadku **skierowano, do Prokuratury Rejonowej w Warszawie, zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z art. 45³ ust 1 ustawy z dnia 26.10.1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi** - sprzedaż napojów alkoholowych przedsiębiorcy nie posiadającym zezwoleń;

Ponadto przesłano:

- 1 informację do **Urzędu Marszałkowskiego**;
- 6 wystąpień **pokontrolnych** do producentów kwestionowanych produktów;
- 4 **informacje** do właściwych terenowo Wojewódzkich Inspektoratów Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych.